

Предложение на WWF за усъвършенстване на разпоредбите в Наредбата за инвентаризация в ГТ и горско планиране свързани с управлението на гори в Натура 2000

Във връзка с последния вариант на наредбата от 10.03.2014 бихме искали да направим следните предложения, които да допринесат за логичната подредба и реалната приложимост на разпоредбите, касаещи инвентаризацията и планирането на гори в защитени зони от Натура 2000.

I. Предложения за допълнения в Наредбата:

В Чл. 25. (1) на Наредбата да се включи допълнително изречение:

Проучването по ал. 1 е задължително за специални горски територии по чл. 5, ал. 3, т. 1 от Закона за горите.

Мотиви: Съгласно чл. 5 (3) т.1 от ЗГ във връзка с чл. 5 от ЗБР и чл. 4 (1) от ЗЗТ горите в защитените зони и съотв. в защитените територии са предназначени приоритетно за опазване на природните местообитания и видове, обект на защита в тях. В тази връзка, горскостопанското планиране в горите по чл. 5, ал. 3 т.1 от ЗГ не може да се извършва законосъобразно без да отчита наличието на защитени природни местообитания и видове и тяхното природозащитно състояние, особено когато се отнася до видове, които са застрашени от изчезване или изискват спокойствие през размножителния период (напр. редки видове орли и др.), минимално човешко присъствие около бърлогите (напр. кафява мечка и др.) или определени минимални количества мъртва дървесина (белогръб и трипръст кълвач, най-редките сапроксилни насекоми и др.).

и корекция на ал (2) т.2:

2. ~~относителния дял на~~ редки, застрашени от изчезване, защитени и ендемични видове **и местообитания, представени** на територията за инвентаризация;

Мотиви: Не е възможно да се изчислява дял на редки спрямо общия брой видове, тъй като не се знае броя на всички видове в дадено ДГС. Освен това специално внимание следва да се обърне и на застрашените местообитания.

Чл. 66 (7) от настоящия вариант на Наредбата е логично и трябва да бъде част от Раздел V. Обработка на данните от инвентаризацията на горските територии, преди чл. 35 и 36, включващ и уточнение за обхвата

нов чл. 35. "На база данните от инвентаризацията на горските територии за всеки от идентифицираните типове горски местообитания по чл. 24, ал. 5, т.2 от Наредбата, ~~в отделните горскостопански планове,~~ **на ниво горската териториална единица** се определя благоприятно природозащитно състояние съгласно Ръководство за оценка на благоприятно природозащитно състояние за типове природни местообитания и видове по НАТУРА 2000 в България."

Мотиви: Определянето на БПС е обработка на данните от инвентаризацията на ГТ, и ако някои от данните не са достатъчни, те могат да бъдат допълнени единствено на ниво инвентаризация. Освен това информацията за ПС на горските местообитания трябва да бъде включена в приложенията по настоящите чл. 35 и 36. Освен това, съгласно чл. 66 от настоящия вариант на Наредбата, в 33 от Натура 2000 информацията за типа горско местообитание и оценката за неговото природозащитно състояние е от ключово значение за определяне на метода на стопанисване на гората и допустимите горскостопанските дейности.

В чл. 66 (8) и чл. 67 (14) текстът "определят като" и "определени за" следва да се коригират съответно с "отделят за осигуряване на" и "отделени за осигуряване на".

чл. 66 (8) До 10% от площта на всеки от идентифицираните типове горски местообитания по чл. 24, ал. 5, т.2 от Наредбата се **отделят за осигуряване** на гори във фаза на старост.

67 (14) В насажденията, **отделени за осигуряване на** гори във фаза на старост, не се планират и провеждат горскостопански дейности и добив на дървесина, освен в случаите на големи природни нарушения на площ, по-голяма от 30% от съответната гора във фаза на старост.

Мотиви: Тези разпоредби произтичат от системата от режими и мерки за стопанисване на горите в Натура 2000, разработени по чл. 4, ал.1, т.2 от Наредба №8/ 05.08.11 год., където коректния текст изисква "поне 10 % от територията на местообитанието да е отделена за осигуряване на гори във фаза на старост. Освен това, в повечето стопанства няма реални ГФС, което налага отделянето на зрели или презрели гори в недостъпни басейни с предимно нисък клас на сортиментност и лоша сортиментна структура и нерентабилни за ползване гори и др., за гори, които да достигнат фаза на старост.

Чл. 80, ал. 5 следва да се коригира:

чл. 80 (5) В насажденията, ~~определени за~~ **отделени за осигуряване на** гори във фаза на старост, ~~към горите с висока консервационна стойност по чл. 5, ал. 3, т. 3 от Закона за горите,~~ не се планират и провеждат горскостопански дейности и добив на дървесина, освен в случаите на големи природни нарушения на площ, по-голяма от 30% от съответната площ на гората във фаза на старост.

Мотиви: Отделянето на насаждения за осигуряване на гори във фаза на старост по чл. 66 (8) от наредбата следва да се извършва оперативно при изготвянето на всеки ГСП (а не с ОПРГ) по предложение на горските стопанства, съобразно специфичните стопански и екологични условия, като в повечето случаи при липсата на реални ГФС (т.нар. вековни гори), стопанствата заделят стопански нерентабилни гори. Освен това, отделянето на ГФС е една от мерките за постигане и поддържане на БПС на горските местообитания по Критерии 2. "Структура и функции", параметър 2.4. "Наличие на ГФС", и тя трябва да се прилага с влизане в сила на ЗБР и режимите за стопанисване на горите в Натура 2000, разработени по чл. 4, ал.1, т.2 от Наредба №8/ 05.08.11 год. Отделените гори по чл. 66 (8) могат да включват и гори с ВКС, определени с областните планове по реда на чл. 5, ал. 3, т. 3 от Закона за горите, но не е задължително.

II. Предложения за допълнения (в син цвят) в Приложенията към Наредбата, които да дадат възможност за практичното приложение на разпоредбите от наредбата, касаещи инвентаризацията и планирането в горски местообитания в защитени зони от Натура 2000 (допълненията са разписани и в самите приложения, които са в приложение към това становище):

1. Приложение № 3 Задание за инвентаризация

В Глава II - Теренни проучвания се правят следните допълнения:

3. Типологични проучвания

Определя се типологичната основа на инвентаризацията, като се посочва действащата към момента класификационна схема на типовете горски месторастения.

Посочват се методиките и/или документите, по които да се извърши определянето и инвентаризацията и на горските природни местообитания в зоните от Натура 2000.

5. Проучване на биологичното разнообразие

Съгласно изискванията на Наредбата за инвентаризация и планиране в горските територии и утвърдена от Изпълнителна агенция по горите методика.

Оценка на благоприятното природозащитно състояние (БПС) на представените горски природни местообитания, дефиниране на режими за управление, общи и специфични мерки за постигане и/или поддържане на БПС или възстановяване на местообитания.

2. Приложение № 5 Попълване на таксационното описание

В т. 1 Общо данни, подт. е "Функции на горите", се правят следните допълнения:

Б) Специални горски територии. Към тях се числят горските територии, включени в границите на защитените територии по смисъла на Закона за защитените територии и защитените зони, обявени по реда на Закона за биологичното разнообразие (посочва се кодът на защитената зона по Натура 2000 и кодовете и/или наименования на съответните горски природни местообитания, съгласно Приложение 1 на ЗБР), както и такива, върху които по реда на други закони са определени и въведени особени статuti и режими, насажденията и градините за семепроизводство, горските разсадници, маточници, клонови колекции, опитните и географските култури от горски дървесни и храстови видове, дендрариумите, научноизследователските и учебно-опитни гори, токовищата, ивицата с широчина до 200 м около туристическите хижи и обекти с религиозно значение, базите за интензивно стопанисване на дивеча, горските територии с рекреационно значение, за поддържане на ландшафта, горите с висока консервационна стойност и горите във фаза на старост.

В т. 2 Числена характеристика на дървостоя се включва нова подточка "и"

и. Запас на стоящата и лежаща мъртва дървесина.

3. Приложение № 5.1 Таксационно описание

В Поле "Обща част" се включва графа "Тип природно местообитание (код):", където се записва само кода на съответното горско местообитание, установено от лесоустроителя. Напр. "9410", съответстващо на смърчовото местообитание.

В поле "Общи показатели" се включва графа:

Мъртва дървесина:

Стояща..... м³

Лежаща..... м³

4. Приложение № 7 Методи за таксирание

Да се допълни нова точка 7:

7. Определяне на типовете горски местообитания, съгласно Приложение I на Закона за биологичното разнообразие

Предварителна информация за представените типове горски местообитания се получава от попълнения стандартен формуляр на съответна НАТУРА 2000 зона, както и от резултатите от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I“. Тази информация следва да се провери и допълни на терен като се ползват указанията посочени в „Ръководството за планиране на дейности в земи и гори от горския фонд в НАТУРА 2000 защитени зони“ и „Ръководство за определяне на местообитанията от европейска значимост в България“. Определянето на типа и границите на природните местообитания става основно чрез определяне на растителните сообщества, като техни основни компоненти. Прието е, границите на местообитанието да се определят чрез границите на фитоценоза / фитоценозите, които са типични за него.

За сравнително малки по площ зони, се препоръчва инвентаризацията и картирането да стане след обстойно обхождане и проучване на цялата територия. При по-големи по площ зони и при наличие на допълнителна информация (таксационни описания, ГИС) е препоръчително да се проучат всички ключови (типични) участъци, а картирането на местообитанията в останалите територии да се осъществи чрез интерполация и екстраполация след анализ на наличната информация.

Понякога, в дадени участъци на сравнително малка площ се срещат фрагменти от различни сообщества /местообитания. В тези случаи като картируеми единици могат да се използват различни комбинации или комплекси (например комплекс 9130X9410).

В случай, че площта на природните местообитания (или комплексите) е малка за реалното им очертаване в даден мащаб, те могат да се представят като точки.

5. Приложение № 8 Съдържание на карта

Да се допълни нова точка 6:

6. Карта на природните горски местообитания в Натура 2000 зоните, включваща насажденията, отделени като гори във фаза на старост

Изработва се в случаите, когато горскостопанската единица попада в Натура 2000 защитени зони.

6. Приложение № 10 Таксационни таблици

Да се допълни нова таблица, която да подпомогне оценката на БПС на горските местообитания:

Таблица XX

Разпределение на горите във фаза на старост по типове горски природни местообитания, площта на горите във фаза на старост и обема на мъртвата дървесина по типове горски местообитания по Прил. 1 на ЗБР

Наименование на типове горски природни местообитания	Код на местообитанието	Площ на местообитанието (ха)	Площ на ГФС (ха)	% на ГФС от площта на местообитанието	Обем на мъртвата дървесина	
					Среден обем м³/ха	Дял от средния запас (%)
1	2	3	4	5	6	7

7. Приложение № 15 Съдържание на план

В Глава трета ХАРАКТЕРИСТИКА НА ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ, в т.1. се допълват нови подточки д) и е)

д) Описание на защитените територии, съгласно ЗЗТ, които попадат на територията на горскостопанската единица.

е) За защитените зони от НАТУРА 2000, които попадат на територията на горскостопанската единица се описват представените горски природни

местообитания от Приложение 1 на ЗБР, резултати от анализа на благоприятното им природозащитно състояние (БПС), дефиниране на режими за управление, общи и специфични мерки за постигане и/или поддържане на БПС или възстановяване на местообитания.

8. Приложение № 20 Норма на ползване

В т.2 Определяне на ползването от възобновителни сечи се допълва текст, касаещ горските местообитания от Прил. 1 на ЗБР:

Видът и интензивността на възобновителните сечи в природните горски местообитания в Натура 2000 зоните се определят в съответствие с изискванията на системата от режими и мерки за стопанисване на горите в Натура 2000. За местообитания, в които благоприятното природозащитно състояние на един или няколко ключови параметъра е оценено като неблагоприятно, ползването се планира по начин водещ до коригиране на установените несъответствия.

8. Приложение № 29 Проектиране на мероприятия

В т.3 Проектиране на санитарни сечи се допълва препратка към изискванията на Системата за режими и сечи за гори в Натура 2000:

Санитарните сечи се планират в насаждения с различни увреждания на дърветата от биотичен, абиотичен и антропогенен характер. Интензивността им се определя от масата на повредените дървета.

Планирането на санитарните сечи в природните горски местообитания в Натура 2000 зоните се извършва в съответствие с изискванията за запазване на стояща и лежаща мъртва дървесина в насажденията, което е не по-малко от 10 % от запаса на насаждението.

Изготвили:

Н. Дончева- ndoncheva@wwfdcp.bg,

Ал. Дунчев - adountchev@wwfdcp.bg

С уважение,

Веселина Кавръкова

Програмен ръководител